

مروری بر
آثار سفرنامه نویسی ایرانیان امروز

با شرح و بررسی کتابهای

مارک و پلو و مارک دو پلو

نویسنده: منصور ضابطیان

تا...

پخته
شود

خامی

سعدی

مطالب مورد بحث

■ معرفی کتاب

■ معرفی نویسنده

■ مرور بخشهایی از کتاب

مارک و پلو - مارک دو پلو آثار منصور ضابطیان

در این دو کتاب، با بیانی ساده و جذاب، شرح سفر نویسنده به بسیاری از کشورهای مختلف دنیا را بیان میشود. نویسنده تلاش میکند تا با مدیریت هزینه های سفر و تشریح آن، ماهیت لوکس و پرهزینه سفر به خارج را در ذهن مخاطب تغییر دهد. طنز دلپذیر در بیان تجربیات سفر و نوع چیدمان مطالب و همچنین وجود تصاویر و طراحی گرافیکی زیبای کتاب، خواننده را به خواندن ترغیب میکند.

معرفی نویسنده

منصور ضابطیان در سال ۱۳۶۹ رشته علوم آزمایشگاهی را در دانشگاه علوم پزشکی گیلان به پایان رساند و پس از چند سال رشته تحصیلی خود را تغییر داد و رشته سینما را در دانشکده سینما تهران ادامه داد. او کار حرفه‌ای را با روزنامه‌نگاری شروع کرد و مصاحبه‌ها و گزارش‌های مختلفی برای مجلات و روزنامه‌های مختلف می‌نوشت. در سال ۱۳۷۸ کار در تلویزیون را آغاز کرد. «رادیو هفت» و «صدبرگ» از معروف‌ترین کارهای او در تلویزیون است. ضابطیان دو سال پی در پی جایزه قلم بلورین بهترین گفتگوی سال و یک سال هم جایزه قلم بلورین بهترین گزارش سال را در جشنواره مطبوعات کسب کرده است.

آثار نویسندہ

برگ اضافی: مجموعه‌ای از سفرنامه‌ها و عکس‌ها، منصور ضابطیان،
ناشر: مثلث، ۱۳۹۴

چاپ
سوم

مارک دو پلو: مجموعه‌ای از سفرنامه‌ها و عکس‌ها، منصور ضابطیان،
ناشر: مثلث، ۱۳۹۳

چاپ
پنجم

مارک و پلو: مجموعه‌ای از سفرنامه‌ها و عکس‌ها، منصور ضابطیان،
ناشر: مثلث، ۱۳۸۹

چاپ
دهم

اگر یک سوسمار بودیم...، منصور ضابطیان، ناشر: آفتابگردان، ۱۳۸۵

اگر یک زرافه داشتیم...، منصور ضابطیان، ناشر: آفتابگردان، ۱۳۸۵

فهرست خلاقانه کتاب مارک و پلو

مارک و پلو

نویسنده در پشت جلد کتابش نوشته است:

ظهر یک روز تابستان فرشید با یک پیشنهاد آمد "یک سفر تفریحی به ترکیه!" غیرممکن بود. من یک خبرنگار تازه کار با درآمدی اندک بودم که تازه باید هزینه های تحصیل در دانشگاه را هم تامین کنم. در تفکر ما ایرانیان سفر به خارج همیشه کاری غیرضروری و از سر سیری بوده است. با نگاه برآمده از چنین تفکری پاسخ اولیه من منفی بود اما فرشید اصرار کرد و نتیجه چیز دیگری شد. آن سفر انجام شد و از پی آن سفرهای دیگر تا امروز که این کتاب در دست شماست. "مارک و پلو" مجموعه ای است از سفرهای من به ایتالیا، فرانسه، ارمنستان، هند، کره جنوبی، اسپانیا، ایالات متحده و ...

مارک دو پلو

کتاب مارک دو پلو نیز شامل سفر به کشورهای زیر است:

❖ کنیا

❖ بلژیک

❖ چک

❖ هلند

❖ آلمان

❖ پرتقال

❖ یونان

❖ عراق

❖ برزیل

نویسنده در مقدمه کتاب می نویسد: مارک دو پلو مجموعه ای جدیدتر است از سفرهایی که در دو سال اخیر رفته ام. سفرهایی به این سوی و آن سوی جهان که نمی دانم هدف واقعی اش چه بوده و چیست. اما این را می دانم که با سفر، مفهوم لذت از جهان هستی را بیشتر دریافته ام و احساس خوشبختی بیشتری کرده ام.

مارک و پلو و مارک دو پلو

مارک دو پلو نسبت به مارک و پلو کتابی مفصل تر است که نویسندگان در آن اتفاقاتی را که در هر کشور تجربه کرده، با جزییات بیشتری شرح داده و عکس‌های بهتری هم در کتاب منتشر کرده است.

در طول خواندن هر دو کتاب اما خواننده احساس خستگی نمی‌کند و طنز موجود در نوشته‌ها در جذاب کردن کتاب بسیار موثر بوده است. راحت و دور از تجمّل سفر کردن، از خصوصیات سفرهای نویسندگان است که در کنار تجربیات خطرناکی نیز که در چند مورد توسط نویسندگان بیان شده مجموعه‌ای صادقانه را در اختیار مخاطب قرار می‌دهد که خواندن آنها به مشتاقان سفر توصیه می‌شود.

مرور بخش هایی از کتاب

آشنایی با سرزمین های دیگر، آدم را از چارچوب دگم فرهنگی اش خارج میکند و او را به این نتیجه میرساند که همه ی دنیا همین چارچوب محصور اطرافش نیست و تازه میفهمد که در گستره این جهان چقدر ناچیز است و دنیا چقدر شوخی تر از آن چیزی است که تصور میکرده و در عین حال به این نتیجه میرسد که دنیا آنقدر ها هم که فکر میکرده بزرگ نیست و آدم های به ظاهر غریبه در جهان چگونه به فصل های مشترک هایی در فکر و احساس میرسند.

خاطرات سفر به فرانسه

پایتخت فرهنگی اروپا و کشور کتابخوانها

اولین بار است که به اروپا می آیم و این اولین بار یعنی خیلی چیزها، یعنی وقتی در فرودگاه شارل دو گل پاریس از گیت عبور می کنی و پا را در فضای عمومی فرودگاه می گذاری، شگفت زده می شوی که مگر ممکن است فرودگاهی این شکلی باشد؟ بیشتر شبیه یک شهر است. هر چیزی می شود اینجا پیدا کرد و مثل یک شهر ناآشنا می توان توی دل آن گم شد، بدون آنکه نگران پیدا شدن باشی....

مارک و پلو صفحه ۱۳

خاطرات سفر به فرانسه

پایتخت فرهنگی اروپا و کشور کتابخوانها

لویی هم کلاسی یکی از دوستانم است، یک پسر کلمبیایی که دارد
تئاتر می خواند، اما عشق گریم کردن است و جسته و گریخته این
کار را هم توی تئاترهای دانشجویی انجام می دهد... **مارک و پلو**
صفحه ۱۳

ساعت ۲ نیمه شب است و این یعنی اینکه دو ساعت از عبور آخرین
متروی پاریس گذشته و من برای برگشتن به محل اقامتم، چاره ای
ندارم جز اینکه تا ساعت ۶ صبح توی ایستگاه مترو چرت بزنم...
مارک و پلو صفحه ۱۵

خاطرات سفر به فرانسه

پایتخت فرهنگی اروپا و کشور کتابخوانها

کتاب خواندن در پاریس حسابی حرص آدم را در می آورد. هرکسی را می بینی، یک کتاب در دست دارد و تند تند مشغول مطالعه است. سن و سال هم نمی شناسد، سیاه و سفید و مرد و زن و بچه هم نمی شناسد. انگار همه در یک مارتن عجیب درگیر شده اند و زمان در حال گذر است... مارک و پلو صفحه ۲۱

خاطرات سفر به فرانسه

پایتخت فرهنگی اروپا و کشور کتابخوانها

اگر همین امروز موزه لوور را از همه مجسمه ها و تابلوها خالی کنند، باز هم تصور میکنم روزانه هزاران نفر به دیدن آن بروند. ساختمان لوور منهای این چیزها هم دیدنی ست. ساختمانی نزدیک به خیابان شانزلیزه و روبروی میدان کنکورد که تا پیش از انقلاب کبیر فرانسه یکی از کاخ های سطلنتی بوده و به دنبال وقوع انقلاب در سال ۱۹۷۳ به مردم فرانسه هدیه می شود تا از آن به عنوان موزه استفاده کنند... مارک و پلو صفحه ۲۵

خاطرات سفر به فرانسه

پایتخت فرهنگی اروپا و کشور کتابخوانها

برای رسیدن به کاخ ورسای که کمی از پاریس دور است، باید قطار
اق. او. اق سوار شوم، قطاری بدون راننده که خود به خود کار میکند.
دو تا مترو عوض می کنم تا سرانجام به قطار می رسم و یک ربع
بعد از جایی سر در می آورم که آسمانش آبی تر از هر آسمان است
که در زندگی ام دیده ام... مارک و پلو صفحه ۲۶

خاطرات سفر به اسپانیا

با مردمی مهربان و معماری زیبا

بعد از چهارده ساعت، پیاده شدن از اتوبوس کار لذت بخشی است. حتی اگر اتوبوس شیک و مدرن باشد و حتی اگر کنار دست تان ناشناسی باشد که توانسته اید سر صحبت را با او باز کنید و از مصاحبتش لذت ببرید. ساعت شش بعدازظهر از ایستگاهی در دل فرانسه راه افتاده بودیم و حالا راس ساعت هشت درست همان ساعتی که در بلیتم نوشته بود، در اسپانیا هستیم... **مارک و پلو**

صفحه ۴۳

خاطرات سفر به اسپانیا

با مردمی مهربان و معماری زیبا

بین اروپایی ها، خونگرم ترین جوان ها، بچه های ایتالیا و اسپانیا هستند. برای ارتباط برقرار کردن با یک فرانسوی یا سوئدی باید دست کم نیم ساعت با او حرف بزنید و درباره اش سؤال کنید تا او اولین سؤال را از شما بپرسد. ولی کافست به یک ایتالیایی یا اسپانیایی سلام کنید، بعد از پنج دقیقه می فهمید که اصل و نصب او به کجای ایتالیا یا اسپانیا می رسد... **مارک و پلو صفحه ۵۱**

بزرگترین عیب اسپانیایی ها این است که زیاد سیگار میکشند. شاید هم آنهایی که به تور من خوردند، این طور بودند و شاید هم دلیلش ارزانی سیگار در اسپانیا باشد.

خاطرات سفر به لبنان

سرزمین آواز و زیتون

در لبنان جاده معنای خاصی ندارد. تمام حاشیه دریای مدیترانه تشکیل شده از شهرهای چسبیده به هم و آدم اصلا احساس نمیکند که از یک شهر وارد شهر دیگری شده است. همه جا سرسبز و مرتب و پر از بیلبوردهای تبلیغاتی ... **مارک و پلو صفحه ۶۶**

در لبنان آدم احساس امنیت می کند. هیچ وقت نگران این نیست که مبادا کسی جیبش را بزند، مبادا کسی سرش کلاه بگذارد، مبادا کسی بقیه پولش را پس ندهد و... یک نوع درستکاری در رفتار همه آن ها به چشم می خورد که آدم را شیفته خود می کند...

خاطرات سفر به لبنان

سرزمین آواز و زیتون

بیروت به دو بخش شرقی و غربی تقسیم می شود. بخش غربی را مسلمانان در اختیار دارند و بخش شرقی هم مال مسیحیان است... بیروت شرقی، اروپایی تر است و بیروت غربی، فرهنگ شرقی را بیشتر در خود حفظ کرده. در بیروت غربی می توانید ساختمانهای سوراخ سوراخی را ببینید که یادگار سالهای درگیری داخلی و جنگ با اسرائیل است...

در سرزمینی که غریب هستی، شب می ترساندت و دوست داری زودتر به غار خودت بخزی و پای آتش خودت بنشینی حتی اگر این سرزمین، امنیتی دوست داشتنی چون امنیت لبنان داشته باشد.

خاطرات سفر به هندوستان

جایی شبیه خودش

سفر به هند از پی تصمیم های مکرر برای رفتن صورت گرفت. هر بار که می رفت کار تمام شود، یا اتفاقی می افتاد یا تعریف های مسافری تازه برگشته، مرا از سفر هند منصرف می کرد. از یک سو شگفتی های نهفته در هند مرا به خود جلب می کرد و از سوی دیگر نگرانی بابت شلوغی و کثیفی شهرها چنان عمیق بود که من آسان گیر را هم با تردید مواجه می ساخت. دست آخر این بود که تجربه ای تلخ را پشت سر می گذاشتم. اما چنین نشد. تجربه سفر به هند یکی از درخشان ترین تجربه هایم در زندگی شد...مارک و پلو

صفحه ۸۱

خاطرات سفر به هندوستان

جایی شبیه خودش

فیل سوارها با آن فیلمهای بزرگشان آدمهای عجیبی هستند. آدم میماند که آدم به این بزرگی، چطور می تواند فیل را به آن بزرگی را رام کند... در خیابانهای هند، فیل نسبت به حیوانات دیگر کمتر دیده می شود. این که می گویم کمتر، تنها یک مقایسه نسبت با جانواران دیگر است، نه اینکه خیلی هم کم باشند... آنجا ممکن است وقتی در خیابان در حال عبور هستید، مجبور باشید بیست دقیقه صبر کنید تا یک گله ی بی صاحب گاو از عرض خیابان عبور کند یا مثلاً میمونهای را ببینید که از سر و کول هم بالا می روند... **مارک و پلو**

خاطرات سفر به هندوستان

جایی شبیه خودش

گدایی در هند نه تنها عار نیست که بسیار هم معمول است. کافیت چشم تان به چشم شان بیفتد، دیگر رهایتان نمیکنند. همین اتفاق درباره فروشندگان دوره گرد هم می افتد که قصد دارند اجناس بنجل شان را هر طور هست، غالب کنند. بسیاری از فقرای هند، صبح که از خواب بیدار می شوند، عمده ترین فعالیتشان این است که برای کسی کار کوچکی انجام دهند، مثلا جواب سوال توریستی را بدهند یا اگر قیافه شان برای یک عکاس غیرهندی جالب است و عکسی از آنها گرفته شد، پولی به جیب بزنند تا شاید بتوانند تکه نانی تهیه کنند. اگر هم نشد، نشد. گرسنه و بی حال گوشه ای می خوابند تا فردا صبح که احتمالا روزه امیدی باز شود.

خاطرات سفر به هندوستان

جایی شبیه خودش

در هند وقتی به بنای قدیمی می روید، آدمهایی پیدا می شوند که بدون آن که شما بخواهید شروع می کنند به توضیح دادن درباره آن بنا و شما هم از همه جا بی خبر به حرفهایشان گوش می دهید و بعد به شما می چسبند که پولش را بده.

شاه جهان با همه شاه بودنش و با همه سنگدلی اش اما حق بزرگی بر گردن هندوستان دارد. ساخت بنای تاج محل که یکی از عجایب هفتگانه است، به همت او صورت گرفته و این تاج محل است که هر سال، میلیون ها توریست را به سوی خودش جلب می کند...

مارک و پلو صفحه ۹۱

خاطرات سفر به هندوستان

جایی شبیه خودش

گانندی روح هندوستان است یا شاید به زعم بعضی ها، پدر سرزمین هند... چطور می توان چنین محبوب بود و بدون جنگ و خونریزی استقلال یک کشور را به ارمغان آورد؟...

وقتی قرار شد به دیدن موزه گانندی برویم، انتظار داشتم در آستانه یک عمارت عظیم و پرشکوه قرار بگیرم. اما موزه گانندی به سادگی خود گانندی بود. **مارک و پلو صفحه ۹۷**

خاطرات سفر به کنیا

جایی عجیب و غریب در شرق آفریقا

پنج روز پیش وقتی پای کامپیوتر دفتر کارم نشسته بودم و در چت روم یاهو کلمه کنیا را تایپ میکردم، اصلا تصور نمی کردم کسی در آن لحظه پای کامپیوترش در کنیا نشسته باشد و این پیغام را بخواند...**مارک دو پلو صفحه ۱۴**

دیدن آدم های موبایل به دست در کنیا، باعث می شود آدم احساس دوری از وطن نکند! هرکسی را می بینم گوشی به دست، دارد حرف میزند...رقابت بین دو شرکت تلفن همراه باعث شده قیمت خدمات موبایل روزبه روز پایین بیاید.

خاطرات سفر به کنیا

جایی عجیب و غریب در شرق آفریقا

اگر روزگاری گذرتان به کنیا افتاد، دو چیز را از دست ندهید: غذا و میوه. بخشی گوشتی غذاهای کنیایی با ذائقه ما ایرانی ها سازگارتر است، استیک، انواع و اقسام مرغ و جوجه، ماهی و ... خیالتان راحت باشد رستورانهایی که آرم حلال داشته باشند، پیدا می شود. میوه هم که دیگر قابل توصیف نیست. تازه میفهمید طعم واقعی میوه چیست و آنچه تا امروز خورده اید، کاریکاتوری از میوه بوده است. از میوه های آشنایی چون هندوانه و آناناس بگیرید تا میوه های کمتر آشنایی چون آووکادو و میوه های ناآشناتری چون پشن فروت و پوکو. اینجا حتی انبه هم خوشمزه است، فکرش را بکنید... انبه!

خاطرات سفر به کنیا

جایی عجیب و غریب در شرق آفریقا

مرکز زرافه ها از نخستین جاهایی بود که در همان تهران وسوسه
تماشایش در جانم افتاده بود. سال ها پیش مجموعه گفت و گوهای
را انجام می دادم که یک پرسش مشترک و عجیب هم داشت و آن
اینکه از آدم ها می پرسیدم که اگر یک زرافه داشتید، چه کار
میکردید؟... مارک دو پلو صفحه ۳۷

خاطرات سفر به ایتالیا

ونیز

کلمه خیال انگیز سردستی ترین واژه ای است که می توان درباره ونیز به کار برد. ارائه هر تعریفی از ونیز کم لطفی در حق این شهر است. ونیز را نباید تعریف کرد، تنها باید دید...**مارک و پلو صفحه**

۱۰۹

خاطرات سفر به ایتالیا

مهد پیتزا

گاهی مشکلات به نظر ساده، در یک سفر طولانی به مسئله ای اساسی تبدیل می شوند. یکی از این مسائل غذاست. برای ما ایرانیها که یک برنج خور اساسی هستیم، در چنین شرایطی خوردن یک پلو خورش حسابی به آرزویی دست نیافتنی بدل می شود.

ایتالیا مهد پیتزای جهان است. این غذای پرطرفدار ایرانی ها را در هر کوچه پس کوچه ای در شهرهای ایتالیا می توانید پیدا کنید. اما با دیدن اولین پیتزافروشی، تمام تلقی تان نسبت به پیتزا بهم میریزد... مارک و پلو صفحه ۱۱۱

خاطرات سفر به ایتالیا

هیچ کجا عزیزتر از وطن نبود

با آنکه وقتی در رم هستید انگار توی دل تاریخ زندگی می کنید، با این که وقتی در میلان هستید، می توانید به هرچه، هرچه، هرچه که بخواهید در لحظه دسترسی داشته باشید، با آنکه ونیز به گمان من حیرت انگیزترین نقطه دنیاست اما همه این ها به یک وجب خاک ایران نمی ارزد. باور کنید. این جمله ام را شبیه شعارهای مجموعه های تلویزیونی ندانید. همه اینها خوب است اما برای خود آنها. برای ما تنها دیدنش لذت بخش است و مدتی کنارشان بودن. وقتی آنجا هستید تازه می فهمید که چه لذت هایی را در زندگی در سرزمین خود دارید. من بوی لوبیاپلوی آشپزخانه مادر و عطر درخت بهارنارنج حیاط پدری را با همه رویاهای ونیز تاخت نمی زنم.

کیفیت زندگی شما رو دو چیز تعیین می کند:
کتابهایی که می خوانید و انسانهایی که ملاقات می کنید
مارشال مک لوهان

